

Nr 124.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt förre amanuensen i justitiedepartementet Einar Lindström; given Stockholms slott den 7 februari 1930.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Georg Bissmark.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 7 februari 1930.

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, BESKOW, LUNDEVIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON, DAHL.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för justitiedepartementet, statsrådet Bissmark:

I underdånig skrivelse den 21 januari 1930 har förre amanuensen i justitiedepartementet Einar Lindström anhållit, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att han måtte från och med månaden näst efter den, vari han lämnar sin anställning i justitiedepartementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 2,580 kronor.

Av ansökningen samt av vad i övrigt meddelats framgår följande:

Bihang till riksdagens protokoll 1930. 1 saml. 99 häft. (Nr 124.)

Lindström, som är född den 15 maj 1894, avlade den 15 september 1917 juris kandidatexamen samt antogs den 21 i sistnämnda månad till e. o. notarie i Svea hovrätt och den 31 december 1918 till e. o. notarie i Göta hovrätt. Under tiden september 1917—hösten 1920 har Lindström tjänstgjort i Norra och Södra Tjusts härads domsaga, där han förvaltat domarämbete sammanlagt 166 dagar samt förrättat sex allmänna tingsammans träden ävensom hållit rannsakingar och andra extra förrättningar. Han har från och med den 15 november 1920 till i september 1921 varit anställd hos medicinalstyrelsen, varest han uppehållit sekreterarbefattning något mera än 2 månader, samt tjänstgjort vid 1921 års riksdag såsom notarie hos första lagutskottet. Den 1 juni 1921 har Lindström antagits till amanuens i justitiedepartementet. Med undantag för några korta avbrott sommaren 1921 har Lindström därefter till och med den 30 april 1928 i en följd innehaft förordnanden å registrators- eller andre kanslissekreterarbefattning. Lindström har den 14 april 1928 av fängvårdsstyrelsen förordnats att från och med den 1 påföljande maj intill utgången av sagda år uppehålla en ledigförklarad notariatjänst i styrelsen och tillträdde förordnandet berörda den 1 maj. Sedan en Lindströms medsökande hos Kungl. Maj:t anfört besvär över styrelsens beslut, blev emellertid Lindströms förordnande av Kungl. Maj:t upphävt med utgången av juni månad 1928. Därefter har Lindström tjänstgjort som förste amanuens i justitiedepartementet. Han har därstädes uppehållit registratorstjänst sammanlagt 4 år 6 månader 14 dagar samt andre kanslissekreterartjänst 2 år 5 månader 23 dagar. Under sina förordnanden å ordinarie tjänst har han tidvis — senast under tiden 1 januari 1927—30 juni 1928 — åtnjutit s. k. full lön. Under den övriga delen av sin tjänstgöring i departementet har Lindström erhållit lön som förste amanuens (12:e lönegraden i löneplanen för manliga e. o. tjänstemän den 31 december 1921, nr 778, 18:e lönegraden i löneplanen den 26 juni 1925, nr 356), jämte, då han uppehållit ordinarie befattning, vikariatsersättning. Från och med den 1 oktober 1928 har, enligt beslut av chefen för justitiedepartementet, hans dagliga tjänstgöringstid, vilken tidigare utgjort 7 timmar, inskränkts till 3½ timme och hans avlöning reducerats i proportion till minskningen av tjänstgöringstiden. Lindström har lämnat sin tjänst i departementet den 4 januari 1930 men har han av departementschefen erhållit vissa uppdrag i departementet, vilka uppdrag skola upphöra den 1 april 1930. För dessa uppdrag har Lindström tillerkänts en ersättning av 200 kronor för månad.

Vid sin ansökan har Lindström fogat följande läkarbetyg:

»Amanuensen Einar Lindström, som av undertecknade observerats och vårdats under en längre tid sistlidna höst, har därvid befunnits lida av kronisk nervsjukdom (psychasthenia med periodiska depressioner) av sådan grad, att sjukdomen väsentligen inskränker hans arbetsförmåga och — tidvis — gör honom fullständigt oförmögen till arbete.

Enligt undertecknades uppfattning är det i mycket ringa grad sannolikt, att amanuensen Lindström kan återvinna full hälsa och bliva fullt tjänsteduglig, vilket intygas på heder och samvete.

Stockholm den 18 januari 1930.

J. Tillgren.

Docent, överläkare vid Maria sjukhus.

Lennart Sahlin.

Leg. läkare.»

I sin ansökan har Lindström anfört följande:

Lindström hänvisade till en något mer än tolv år lång tjänstgöring i statens tjänst. På sätt av läkarbetyget framginge, utgjorde emellertid hans hälsotillstånd för framtiden hinder för hans användande i vare sig allmän eller enskild tjänst. På grund härav och då Lindström för sitt uppehälle vore helt hänvisad till sin arbetsinkomst, komme han, när anställningen i justitiedepartementet inom kort upphörde, att sakna utväg till sin försörjning, därest han icke erhöle pension av allmänna medel. Vidkommande beloppet av eventuell pension torde detta kunna bestämmas i enlighet med de grunder, som tillämpats i fråga om pension åt andre kanslisekreteraren i Kungl. Maj:ts kansli, amanuensen i socialdepartementet C. H. Sjöcrona (prop. 1926 nr 94) (hel pension = $\frac{2}{3}$ av lönen å billigaste ort i 18:e löngradens, löneplanen för icke-ordinarie befattningshavare (nr 356), högsta löneklass eller 3,440 kronor. Sjukpension lika med $\frac{3}{4}$ av sistnämnda belopp eller 2,580 kronor.) Från och med den 1 oktober 1928 räknat hade hans dagliga tjänstgöringstid inskränkts samt hans lön i motsvarande omfattning nedsatts, och kunde det då måhända ifrågasättas, huruvida icke nämnda omständighet vore av beskaffenhet att ogynnsamt påverka frågan om hans förtidspensionering. Då inskränkningen av tjänstgöringen ägt rum i syfte att bereda honom tillfälle att för vinnande av utsikt till befordran taga anställning jämväl hos annan myndighet, ehuru det icke lyckades honom ernå sådan anställning, torde det emellertid vara med billighet överensstämmande, att avseende icke fästes vid densamma. Lindström hade jämväl under en avsevärd del av tiden efter berörda den 1 oktober nämligen från och med den 21 april till och med den 31 oktober 1929 — tidvis på grund av förordnande som andre kanslisekreterare och tidvis på grund av särskilt utav departementschefen meddelat uppdrag — haft en daglig arbetstid av cirka 7 timmar. Även för månaderna november och december 1929 innehade Lindström dylikt uppdrag, ehuru han på grund av sjukdom nödgades taga fullständig tjänstledighet under denna tid.

*Amanuensen
Lindström.*

Över framställningen har statskontoret avgivit infordrat utlåtande, däri, *Statskontoret.* anföres:

Med hänsyn till föreliggande omständigheter ansåge statskontoret billigt att någon pension bereddes Lindström, när han inom kort på grund av sjukdom nödgades lämna den amanuensbefattning i justitiedepartementet, som nu gäve levebröd åt honom. Vad beträffade beloppet av sådan pension föreställde sig statskontoret, att pensionsbeloppet borde avpassas efter samma grunder, som i föregående liknande fall kommit i tillämpning, exempelvis när 1925 års riksdag beviljade pension åt förste amanuensen i riksarkivet och skolöverstyrelsen L. G. Strömsten, d. v. s. pensionen borde med någon reduktion av anledning, att avgifter för egen pensionering icke erlagts, avpassas efter vad som i pension skulle under liknande förhållanden

tillkomma en ordinarie befattningshavare i samma löneställning. Då sökanden enligt egen uppgift vore placerad i 18:e lönegraden samt pensionsunderlaget för manlig ordinarie befattningshavare i nämnda lönegrad utgjorde 3,684 kronor, skulle sjukpension för sådan befattningshavare bli $\frac{3}{4}$ av 3,684 kronor eller utan avrundning »2,773» kronor. Om detta belopp såsom i liknande fall ägt rum beträffande icke-ordinarie befattningshavare reducerades med $\frac{1}{10}$ skulle Lindströms pension lämpligen böra bestämmas till 2,496 kronor. Den omständigheten, att Lindström tidvis under de sista åren icke åtnjutit avlöning för mer än halv tjänstgöring, syntes icke böra inverka på pensionsbeloppet.

Åberopande vad sålunda anförts har statskontoret hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Lindström finge från och med dagen näst efter den, då han avginge från sin anställning i statstjänst, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 2,496 kronor.

Departements-
chefen.

Lindström, som tidigare under sin tjänstgöring i justitiedepartementet ådagalagt stort intresse samt utfört sitt arbete till belåtenhet, har under de senare åren drabbats av ohälsa, som nedsatt hans arbetsförmåga i sådan grad, att jag ansett mig nödsakad uppsäga honom från hans amanuensbefattning. Som Lindström, då han den 1 april i år skall lämna departementet, står utan inkomster samt han på grund av sin sjukdom saknar utsikter att nödortfigt försörja sig, anser jag mig i likhet med statskontoret böra tillstyrka, att han erhåller någon pension av statsmedel. Jag tillåter mig jämväl åberopa, att riksdagen tidigare i liknande fall beviljat pension.

I fråga om beloppet av den pension Lindström skulle kunna erhålla har under ärendets förberedande behandling uttalats tvekan, huruvida icke hänsyn borde tagas till att Lindström från och med den 1 oktober 1928 fått sitt arvode nedsatt. Ehuru billigheten kan synas tala för att statskontorets förslag följes, har jag dock av principiella skäl funnit, att den omständigheten, att Lindströms arvode reducerats bör i viss mån inverka å pensionsbeloppet.

Såsom i vissa tidigare liknande fall ägt rum, torde vid pensionsbeloppets beräkning kunna tagas till utgångspunkt de grunder för pensionering av icke-ordinarie befattningshavare, som föreslagits i det av särskilda sakkunniga den 29 mars 1927 avgivna betänkande angående ny civil pensionslag m. m. För manlig icke-ordinarie befattningshavare i 18:e lönegraden — den lönegrad, efter vilken Lindström åtnjutit avlöning — skulle pensionsunderlaget enligt berörda förslag komma att utgöra 3,444 kronor. Med iakttagande av att sjukpensionen i ett fall sådant som det förevarande torde böra beräknas till tre fjärdedelar av pensionsunderlaget samt att det sålunda framkomna beloppet ytterligare lär böra reduceras med en tiondel av den anledning, att pensionsavgiften icke erlagts, erhålles ett pensionsbelopp av 2,325 kronor. Tager man åter hänsyn därtill, att Lindström efter den

1 oktober 1928 endast uppburit halv avlöning, blir pensionsunderlaget 1,720 kronor och sjukpensionen 1,290 kronor eller med avdrag av en tiondel 1,161 kronor. Medeltalet mellan nämnda belopp 2,325 kronor och 1,161 kronor borde utgöra en efter de särskilda förhållandena i detta fall lämpad pension. Omförmälda medeltal utgör 1,743 kronor, som torde böra avrundas till 1,740 kronor.

Jag får alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre amanuensen i justitiedepartementet Einar Lindström må från och med den 1 april 1930 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,740 kronor.

Till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt tackes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skall proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Ragnar Kihlgren.